

Trung Quốc đẩy mạnh công tác phòng chống ngập úng ở các đô thị

Trong những năm gần đây, dưới tác động của biến đổi khí hậu toàn cầu, mưa bão đã gây ra hiện tượng ngập úng phổ biến ở các đô thị. Điều này gây ra những thiệt hại không nhỏ về tài sản và ảnh hưởng đến sinh hoạt, sản xuất của người dân. Theo số liệu mới thông kê của Bộ Xây dựng nhà ở và đô thị nông thôn Trung Quốc, mỗi khi mưa lớn thì có đến 70% thành phố trên cả nước xảy ra hiện tượng ngập úng nghiêm trọng. Một phần nguyên nhân là do cơ sở hạ tầng thoát nước đô thị đã xuống cấp, trong khi chính quyền địa phương chưa có sự quan tâm thích đáng đến việc nâng cấp mạng lưới đường ống ngầm cấp thoát nước trong đô thị. Tốc độ đô thị hoá diễn ra khá nhanh, khiến nhiều khu đất thấp ở vùng ven và ngoại thành bị san lấp phục vụ cho đô thị hoá, làm mất khả năng điều tiết nước, gây ra ngập úng ở các khu đất trũng thấp còn lại mỗi khi xuất hiện mưa lũ cũng là một trong những nguyên nhân gây ra ngập úng ở các đô thị.

Để bảo đảm cuộc sống và an toàn tài sản cho người dân, tăng cường năng lực chống thiên tai, chính quyền địa phương các cấp cần căn cứ theo quy định của Chính phủ về công tác xây dựng công trình thoát nước đô thị, nâng cấp xây dựng hệ thống cơ sở hạ tầng cấp thoát nước, quy định rõ vai trò, nhiệm vụ và mục tiêu mà chính quyền địa phương các cấp phải thực hiện. Có thể nói, công tác chống ngập úng đô thị đang ngày càng trở nên quan trọng, vì vậy để đảm bảo việc thực hiện đạt hiệu quả và giảm thiểu được thiệt hại do mưa bão gây ra, Chính phủ Trung Quốc yêu cầu:

Quy hoạch cần có định hướng rõ ràng

Chính quyền các địa phương cần triển khai nhanh công tác nghiên cứu và điều tra để tìm ra nguyên nhân gây ngập úng, kiểm tra lại toàn bộ mạng lưới thoát nước trong khu vực. Ngay cả hệ thống cầu vượt, công trình ngầm, khu nhà cũ, điểm ngập úng cũng cần được kiểm tra kỹ, để lập báo cáo thống kê chính xác, tình trạng cơ sở hạ tầng thoát nước hiện có, phục vụ cho công tác quy hoạch, lưu ý đến hệ thống thoát lũ, thoát nước trong đô thị.

Chính phủ yêu cầu các địa phương lập số liệu chính xác về lượng nước mưa theo mùa và tình trạng ngập úng, thoát nước hiện nay, để từ đó có cơ sở xử lý và lên kế hoạch xây dựng hệ thống thoát nước theo tiêu chuẩn, phù hợp với địa phương và đảm bảo nguồn kinh phí hỗ trợ. Căn cứ vào tình hình biến đổi khí hậu những năm gần đây, Bộ Xây dựng nhà ở và đô thị nông thôn Trung Quốc cũng đưa ra những con số cảnh báo về thiên tai và thiệt hại tài sản xảy ra nếu tình trạng ngập úng không được cải thiện tại các địa phương, đồng thời cơ quan này cũng đưa ra bộ tiêu chuẩn “Kỹ thuật thiết kế hệ thống thoát nước ngoài trời (GB 50014)” để đảm bảo việc xây dựng và quy hoạch hệ thống thoát nước được đồng bộ, hợp lý và khoa học.

Việc đầu tư các hạng mục công trình bờ bao, cống... từ nguồn vốn khác nhau nên thường không được thông qua cơ quan chuyên ngành, dẫn đến quy mô không phù hợp, cao trình mặt bờ bao chưa đảm bảo cao trình chống tràn và giải

pháp thi công chưa hợp lý; nên không đủ khả năng chống chọi khi mùa mưa bão tới. Do vậy, hệ thống thoát nước trong đô thị cần phải được xử lý và xây dựng đồng bộ, phù hợp với quy hoạch tổng thể của khu vực.

Tất cả các địa phương phân đầu hoàn thành việc sửa chữa, nâng cấp hệ thống thoát nước trong vòng 5 năm theo yêu cầu của Chính phủ. Trước mắt, những khu vực chưa có quy hoạch hoàn chỉnh thì những đoạn đường ống bị nứt, vỡ, gãy, hoặc tắc cần được nhanh chóng sửa chữa, nếu cần thì xây dựng hệ thống đường ống mới, đồng thời tăng cường công tác phòng và kiểm soát ô nhiễm nguồn nước.

Chính quyền các địa phương cũng cần phối hợp với các đơn vị có liên quan lên kế hoạch kiểm soát và theo dõi lũ lụt đô thị, đặc biệt là kiểm tra và thẩm định quy hoạch thoát nước đô thị phải phù hợp với quy hoạch tổng thể phát triển đô thị và sử dụng đất hợp lý, vị trí đặt các trạm bơm, vị trí đặt cống thoát ra sông ngòi trong khu vực, đảm bảo hệ thống đường ống được lắp đặt theo thiết kế, trật tự và không cản trở đường ống của các hệ thống khác như đường ống cấp ngầm...

Đối với các đô thị cũ cần cải tạo; việc xây dựng mới chắc chắn có ảnh hưởng đến hệ thống thoát nước ngầm và quang cảnh thiên nhiên, do đó trong quá trình tu tạo lại cần phải đảm bảo hạn chế sự ảnh hưởng đến môi trường sinh thái và sửa chữa lại hệ thống thoát nước ngay sau khi hoàn thành quá trình cải tạo. Việc xây dựng công trình mới cần phải xem xét đến hạ tầng đô thị, căn cứ vào nguồn ngân sách địa phương, đầu tư xây dựng hợp lý bãi đỗ xe, nâng cấp vỉa hè, quảng trường, mặt đường và cây xanh trong đô thị.

Một số kiến nghị được đưa ra

Một là, đảm bảo nguồn ngân sách hỗ trợ cho công tác phòng chống ngập úng. Để có điều kiện sửa chữa, nâng cấp hệ thống thoát nước và các dự án xây dựng phục vụ cho công tác phòng chống ngập úng, các địa phương cần có kế hoạch tài chính dài hạn cho hoạt động thủy lợi, bảo vệ môi trường, và kết hợp nguồn ngân sách địa phương với các nguồn tài trợ khác để duy trì mọi hoạt động liên quan đến công tác phòng chống lũ, thiên tai và ngập úng tại địa phương.

Hai là, đảm bảo các tiêu chuẩn, quy định của Chính phủ và địa phương được thực hiện đúng đắn, nghiêm túc. Hệ thống văn bản pháp luật có liên quan mang tính hỗ trợ cho các địa phương và cơ quan có liên quan, người thực thi tuân thủ theo đúng quy định của nhà nước. Những cá nhân hoặc đơn vị chịu trách nhiệm về lập kế hoạch phòng chống ngập úng, xử lý nước thải, xây dựng và quản lý hoạt động có liên quan cần căn cứ theo các tiêu chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn thiết kế do cơ quan quản lý nhà nước ban hành.

Ba là, hoàn thiện cơ chế xử lý khi có trường hợp khẩn cấp. Sở Xây dựng các địa phương cần phối hợp với các cơ quan thủy lợi, giao thông vận tải, công an, phòng cháy chữa cháy và các đơn vị có liên quan khác để kịp thời xử lý khi có trường hợp khẩn cấp xảy ra. Cần có kế hoạch nâng cao khả năng tương tác, chia sẻ thông tin và cơ chế liên kết giữa các bên.

Bốn là, thường xuyên theo dõi, kiểm tra công việc, đặc biệt là vào mùa mưa lũ. Trước mùa mưa lũ cần nạo vét sông ngòi, hồ điều hòa, thanh kiểm tra toàn bộ hệ thống thoát nước, bảo dưỡng định kỳ và xử lý ngay khi có hiện tượng nứt vỡ trên đường ống, hay tắc đường ống. Xử lý nghiêm những trường hợp cố tình gây thiệt hại đến hệ thống thoát nước, hoặc làm hỏng đường ống trong thời gian thi công, tu sửa công trình xây dựng.

Năm là, tăng cường sự hỗ trợ của khoa học công nghệ. Tích cực sử dụng hệ thống kỹ thuật xử lý thông tin, định vị toàn cầu, công nghệ do thám để nâng cao và số hóa trình độ quản lý và kiểm soát thoát nước lũ trong đô thị. Tích hợp công nghệ hiện đại về quản lý thông tin để theo dõi thiên tai, cảnh báo, dự báo thiên tai.

Chính phủ Trung Quốc đề cao vai trò và trách nhiệm của những nhà quản lý trong công tác phòng chống ngập úng và lũ đô thị, đồng thời xác định ý thức cộng đồng cũng là yếu tố làm nên thành công trong việc hạn chế tối đa tác hại do lũ lụt gây ra.

Lưu Hỷ

Nguồn: <http://www.chinajsb.cn>

ND: Quỳnh Anh